

Nuo vasario 11 dienos galite pamatyti virtualią Europos Parlamento nario prof. Liudo Mažylio parodą „Vasario 16-osios Aktas: formos ir turinys“. Jos eksponatai – iš asmeninės kolekcijos.

„Kai 2017-ųjų kovo 29-ąją Berlyne atsirado Vasario 16-osios Akto originalas, kažkaip iškart apsipratome su pačio Dokumento forma: tai dvikalbis Lietuvos Tarybos Nutarimo tekstas su 20 Signatarų parašų po lietuviškąja ir lygiai tiek pat parašų po vokiškąją Nutarimo dalimi, – pasakoja prof. L. Mažylis. – Tačiau pačio Nepriklausomybės Akto „formų“ yra labai įvairių, o nesikeičia tik pats turinys, pati idėja“.

Artėjant Vasario 16-ajai L. Mažylis pristato savo asmeninėje kolekcijoje saugojamas Vasario 16-osios Akto „formas“, surinktas iš skirtingų pasaulio vietų. Tarp jų – faksimilės, publikacijos laikraščiuose Vilniuje, Kaune, Berlyne, Vienoje ir kt.

Parodoje prof. L. Mažylis atkreipia dėmesį, kad spaudoje ir visur kitur dažniausiai matome lyg ir tą patį Nutarimą, bet jo forma ne vienintelė. Lietuvos Nepriklausomybės idėja nuo to nekinta, bet įdomu pasekti, kaip pats Dokumentas buvo pateikiamas. „Pavyzdžiui, tarpukariu būdavo naudojamas mašinraštinis Vasario 16-osios variantas, bet ir jis buvo pateikiamas skirtingomis formomis: puoštas įvairiais ornamentais, rėmeliais“, – pasakoja prof. L. Mažylis.

Lietuvos Tarybos veiklą jau keletą metų tyrinėjantis prof. L. Mažylis pastebi, kad Nepriklausomybės paskelbimo idėja buvo aiškiai apibrėžta jau 1917 m. rugsėjo 17–18 dienomis vykusioje Vilniaus Lietuvių konferencijoje. „Šioje konferencijoje buvo ne tik išrinkta Lietuvos Taryba, bet ir aptartos svarbiausios gairės, kurias Taryba vėliau išvystė, – pristato profesorius. – Toliau pats turinys pildėsi 1917 metais Lietuvos Tarybos paskelbtoje Gruodžio 11 d. Deklaracijoje. Ir galbūt ne visi atkreipia dėmesį, kad 1918 metais sausio 8 d., o paskui 26 dieną Taryba jau bandė sutarti ir paskelbti dokumentą dėl Lietuvos Valstybės atkūrimo“.

Pagaliau laisvos ir nepriklausomos valstybės idėja tapo įkūnyta Vasario 16-osios Akte. L. Mažylis prisimena: „Labai dažnai įvairių paskaitų, susitikimų metu mėgstu paegzaminuoti skirtingas auditorijas ir jų paklausti: „O kokio žodžio nėra Vasario 16-osios Akte?“. Paradoksas, bet ten nėra žodžio „LAISVĖ“. Tačiau iš tikrųjų tas dokumentas yra apie laisvę, apie tautos orumą ir pasitikėjimą, kad savo reikalus galime spręsti patys“.

Pasak parodos autoriaus, pristatant turimus eksponatus siekta priminti, kad Lietuva bei lietuviai visame pasaulyje Lietuvos Valstybės atkūrimo dieną mini jau 103-ąją kartą. Ir nors pastarąjį šimtmetį netrūko įvairiausių iššūkių, Vasario 16-osios idėja visuomet vedė į priekį. Ką jau ir bekalbėti apie paties Dokumento pasirašymo momentą: valstybės juk dar nebuvo,

ją dar reikėjo kurti, tebevyko Pirmasis Pasaulinis karas, o pasaulyje jau siautė ispaniškojo gripo pandemija...

„Tikiuosi, kad ši paroda kiekvieną jos lankytoją paskatins atrasti savąją Vasario 16-osios Akto „formą“ ir skleisti savąjį jo turinio supratimą. Skleisti savo aplinkoje, skleisti Europai ir visam pasauliui“, – kviečia prof. L. Mažylis. „Ieškokim tinkamų tam žodžių. Ieškokim ir raskim“.

Virtualią parodą „**Vasario 16-osios Aktas: formos ir turinys**“ nuo vasario 11 dienos galite aplankyti Liudo Mažylio el. svetainėje:

<https://liudasmazylis.lt/2021/02/10/prof-liudas-mazylis-pristato-virtualia-paroda-vasario-16-osios-aktas-formos-ir-turinys/>.

